

Najtežja pot.

Ivanek in Francek stojita s povešeno glavo pred svojo materjo, ki ju nevoljna ogleduje in gotovo že desetič vpraša: »Torej, kdo je izmaknil jabolko? Jaz hočem vedeti, sicer bota obá kaznovana!«

Ivanek in Francek molčita, kakor dva še nikoli prekopana groba.

Mati nadaljuje: »Tebe, Francek, sem videla danes večkrat, kako si kolovratil okoli omare, — in skoro bi se mi zdelo, da si bil ti tisti hudobnež . . .«

Francek se nakremži in si pomencá oči z rokama: »Jaz že ne . . . mati!«

»Kaj pa si imel potem opraviti pri omari, á?«

Francek molčí.

»Te že poznam«, hudujejo se mati, »te že poznam, Francek! Ti si bil zmirom takó potuhnjen, in prepričana sem, da si ti izmaknil jabolko in nihčè drugi; zató danes ne dobiš za večerjo družega, kakor košček kruha . . . Takó! zdaj pojdiva in napraviva svoje naloge.«

Francek se zajoka in ko razgane pred seboj zvezek, kapljajo nanj kakor lešniki debele solzé.

Ivanek je ves čas molčal, samó zdaj je pogledal Francka, kateremu so se še vedno kremžila rudeča ustca.

To se je dogodilo proti večeru.

Francek je dobil res samó košček kruha, in še tega je s solzami namočil; ko se je spravil v posteljo, je imel vse rdeče oči.

Mati so prižgali luč in vzeli šivanje v roko, Ivanek pa se je tudi kmalu slekel in splazil pod odejo k Francku. Ta je še nekaj časa ihtel, dokler ni napósled zaspal.

Ivanek pa dolgo dolgo ni mogel zaspati, kajti vest ga je neznansko pekla; v svesti si je bil velikega greha, — zakaj on je izmaknil jabolko, ne pa Francek. Smilil se mu je objokani ubožček, ki je celó v sanjah zdaj pa zdaj zastokal in se nakremžil. Ivanek se je premetával sem ter tjá; bilo mu je vroče in težko po vsem telesu. Časih je hotel vstati, iti k materi in jim vse povedati. Že je dal jedno nogo izpod odeje, ali vselej ga je zadržal strah pred kaznijo.

Pozno je zaspal, ali v spanju so ga mučile nenavadne sanje . . .

Nebó je čudovito lepo, kakoršnega ni videl Ivanek še nikoli. Blišči se v svetlovišnjevi barvi, kakor bi bilo razlito po njem raztopljeno srebró. In tam daleč pred njegovimi očmi je vedno svetlejše in svetlejše, takó da more le s težavo pogledati tjà: veliko veliko lepši in žarnejši kakor sámo svetlo solnce je oni prestol tam v daljavi. Na prestolu pa sedí Bog. Od tam se razpenjajo čez vse nebó svetle mavrice, a po mavricah hodijo od prestola in nazaj do njega angelji v belih haljah in z belimi perotmi. V rokah držé zlate kadilnice, v katerih gorí najvonljivejše kadilo. Vse nebó in vsa zemlja odmeva sladkega angeljskega petja, ki vabi in vzdiga srce s tako opojno silo tjà k prestolu, tjà k Bogu . . . In tudi zemlja je drugačna, kakor je bila prej. Vse cvete in zelení, vse je solnčno, veselo, kakor bi nastopila večna pomlad.

Ivanek pa je takó zeló žalosten, kakor da bi moral umreti. Mimo njega hité trume ljudij v belih oblačilih in z veselimi obrazi. Ne dotikajo se tal z nogami, temveč hitro kakor duhovi plavajo nad zemljo in izginjajo v svetli daljavi. Vodijo jih angelji z lilijami v rokah in z venci na glavi. Sedaj pa sedaj priplava angelj in nese v naročju majhno dete, ki je ovilo drobne ročice okrog njegovega vratú.

Ivanek pa hodi in hodi, sam, zapuščen.

Ne more se dvigniti, da bi poletel k prestolu hitro in lahko, kakor drugi. Plaziti se mora po trnjevem' skalnatem klancu. Nogé imá že vse ranjene od kamenja, roké opraskane od grmovja. Sedaj pa sedaj postane, pogleda v daljavo in zajoka: daleč, daleč je še do tjà, a on je tako truden, da mu noge pešajo. Bojí se, da bi se ne zgrudil na tlá, in ne mogel več vstati, — kaj bi bilo potem? . . . Spodtika se, pade časih na kolena, a zopet se s trudom dvigne in hití dalje, dasi mu ginejo moči. Zdi se mu, da nosi težko, težko breme, ki mu brani svobodno vzleteti; in to breme postaja vedno težje. Pot mu lije po obrazu in solze iz očíj, breme pa ga sili k tlom z vedno večjo močjo.

Ivanek zagleda, kako leti mimo njega sosedov Mirko v spremstvu svetlega angelja. Takoj zakliče za njim: »Mirko, Mirko, kam letiš tako hitro? Počakaj malo, da pojdeva skupaj.«

Mirko pogleda nazaj in odgovori: »Pa zakaj hodiš tako počasi in po tej trnjevi stezi? Kaj se ti nič ne mudi, da bi prišel v nebesa?«

»Ah, Mirko«, vzdihne Ivanek, »ali ne vidiš, kako težko breme moram nositi? Rad bi vzletel, kakor ti, pa ne morem: breme me sili k tlom.«

Mirko zaprosi angelja: »Ljubi angelj, glej, kako ubožček težko hodi. Odvzemi breme Ivanku, da poleti z menoj.«

Angelj pa mu odgovori: »Tega jaz ne smem storiti, Mirko. Sam si je naložil breme greha, naj ga tudi sam nosi.«

Poletela sta dalje, Ivanek pa je bridko zajokal in solze so mu zalile oči, da se je ranil še večkrat, ker skoro ni videl poti pred seboj

Ne mine dolgo časa, kar zapazi svojega bratca Francka, kako plava v naročju angeljevem proti prestolu.

»Ah, Francek, postoj in počakaj me malo . . . Jaz sem tako truden, da skoro ne morem dalje.«

Francek pride bližje in zasmili se mu bratec: »Kako imaš krvave noge, Ivanek! Zakaj ne plavaš po čistem zraku, da bi prišel hitreje do nebes?«

»Kako bom plaval, Francek, ko nosim tako težko breme . . . Prosi bratec, svojega angelja, da mi je odvzame in da lahko poletim s teboj.«

Poprosil je Francek angelja, ali ta mu je odgovoril: »Hitiva dalje, Francek; Ivanek je bil neusmiljen proti tebi in sam si je naložil breme; naj ga tudi sam nosi.«

Tudi ta dva sta poletela dalje; Ivanek pa je še hujše zajokal in še bolj pogostokrat si je ranil noge, da se je poznal krvav sled po vsi poti, koder je hodil.

Čez nekoliko časa pogleda Ivanek zopet kvišku in zagleda svojo mater. Hitela je proti zlatemu prestolu v družbi belo oblečenih žensk in angeljev.

»Ah, mati, mati«, zakliče Ivanek, »pomagajte mi, ljuba mati. Pridite k meni, da poletim z Vami v ne-

besa. Ali ne vidite, kako sem truden, kako krvave so moje noge?»

Ivanek se materi zasmili in zato poprosi angelja, da bi mu odvezel težko breme.

Angelj pa se obrne od njega in pravi: »Ivanek Vas je varal, mati, in sam si je naložil breme; naj ga tudi sam nosi.«

Ko poleté dalje, zajoče Ivanek glasno od neskončne bolesti in se zgrudi na tla

Tako je sanjal Ivanek.

Drugi dan zjutraj, takoj ko se zbudi, pa poklekne pred svojo mater in jih prosi odpuščanja; svojemu bratcu pa je dal obé jabolki, ki ju je bil dobil za predjužnik, in dobri Francek mu je takoj odpustil, da je imel prejšnji dan za večerjo samo košček kruha.

Pri ljudeh je bilo sedaj vse poravnano in popravljenno, kaj pa pri Bogu? Ivanek ni bil miren, dokler še z Bogom ni poravnal računa. Šel je v cerkev in pri okencu tiste male hišice, ki se ji pravi »spovednica« — tam še -le mu je bilo odvzeto tisto »težko breme«; zopet se je veselil z lahkim srcem in mirno vestjo.

Svečan.

Zadovoljni kmetič.

Kaj maram, da nimam
Palače, građú;
Jaz kmetič ostanem
In služim Bogú.

Kaj maram, da nimam
Obilnih gostij;
Bog daje mi z delom
Vsakdanjih jedij.

Kaj maram, da nimam
Zakladov svetá;
Zakladi so lepi —
Mir lepši srcá.

Kaj maram, da nimam
Svetá veselje;
Veselje najslajše
Mi petje je ptic.

Kaj maram, da nimam
Gosposkih nadlog;
Jaz kmetič ostanem —
In z mano je Bog.

A. P.

